

เทศน์เช้า วันที่ ๓ มกราคม ๒๕๕๙

พระอาจารย์สงบ มนฺตฺสฺนฺโต

ณ วัดป่าสันติพุทธาราม (วัดป่าเขาแดงใหญ่) ต.หนองขาว อ.โพธาราม จ.ราชบุรี

ตั้งใจฟังธรรมะเนาะ ธรรมะคือสัจธรรม สัจธรรมเป็นความจริง แต่เราอยู่กับสมมุติใจ สมมุติคือของชั่วคราว มันเป็นจริงอยู่ จะว่ามันไม่จริงเลยมันก็จริงตามสมมุติใจ สมมุติว่าเป็น อย่างนั้นๆ สมมุติว่า แล้วมันไม่จริงหรอก แต่ถ้าเราเข้าถึงอริยสัจจะความจริงอันนั้น ถ้าสัจจะ ความจริงอันนั้น คุณ องค์กรสมเด็จพระสัมมาสัมพุทธเจ้าวางธรรมวินัยนี้ไว้ ถ้าใครเดินตามธรรม วินัยนี้ไว้ ถึงที่สุดแห่งทุกข์ แต่ว่าต่อไปว่าศาสนาจะเสื่อมๆ นี่เราพูดกันไปอย่างนั้นว่าศาสนาจะ เสื่อม ความจริงมันไม่เสื่อม คนมันเสื่อมจากศาสนา คนมันเสื่อมจากศาสนาเพราะอะไร เพราะคุณ เมืองไทย เมืองไทยเป็นที่เลื่องลือมาก เป็นพหุสังคม เป็นสังคมที่แบบว่าสมานฉันท์ เป็นสังคมที่ ร่มเย็นเป็นสุข เพราะลัทธิศาสนาต่างๆ เข้ามาในสังคมไทย

นี่ใจ สังคมไทยไม่มีการกีดกัน ไม่มีการรังเกียจกัน สิ่งใดเข้าได้หมด แล้วมันก็เป็น วัฒนธรรมมา มันเป็นวัฒนธรรม เรื่องอาหาร อาหารในโลกนี้ สิ่งใดเข้ามาเมืองไทย คนไทย ดัดแปลงเป็นอาหารไทยหมดเลย แล้วใครมาท่องเที่ยว มาเมืองไทย มันเป็นสังคม มันเป็น วัฒนธรรมที่ว่าไม่กีดกันใคร ถ้าไม่กีดกัน มันก็เป็นจุดเด่นอันหนึ่ง เป็นจุดเด่นทางโลกใจ เป็น จุดเด่นทางโลก ใครๆ ก็อยากจะมาเที่ยวเมืองไทย เพราะเมืองไทยเป็นเมืองที่เปิดกว้าง เมืองไทย เป็นเมืองที่เปิดกว้างเพราะอะไร เพราะเป็นผู้นำ ผู้นำเรามีปัญญานะ เพราะผู้นำ การเปิดกว้าง อย่างนี้มันทำให้รักษาชาติรอดมาได้ไง

ถ้ามันมีประเด็น มีการขัดแย้ง เขาย่ำยีทั้งนั้นนะ เขาย่ำยีเพราะอะไร เพราะกำปั้นใหญ่ ไอ้ เรากำปั้นเล็กจะไปสู้อะไรเขาไม่ได้หรอก มันกำปั้นใหญ่ กำปั้นใหญ่มันก็อยู่ด้วยการทุต อยู่ด้วย การเจรจาการต่างๆ นี่วัฒนธรรมของเรา ที่นี้วัฒนธรรมของเรามันเกิดขึ้นมามันเป็นความดีงาม ดี งาม เพราะมันเป็นเงินเป็นทองนะ ตอนนี่การท่องเที่ยวเป็นเศรษฐกิจโดยหลักของประเทศเลย ใครๆ ก็อยากมาท่องเที่ยวๆ ไอ้เนี่ยมันเป็นเรื่องโลกๆ ใจ นี่ผู้นำที่ดีๆ นะ

แต่ถ้าเวลาเราเป็นชาวพุทธ เกิดมาพบพระพุทธศาสนา ทั้งๆ ที่ชาติไทยเรา ศาสนาพุทธเป็นศาสนาประจำชาติ เพราะว่าพระเจ้าตากฯ พระพุทธยอดฟ้าฯ ภูษาติมาๆ เพื่อถวายองค์สมเด็จพระสัมมาสัมพุทธเจ้า ถ้าถือกันว่าประเทศไทยเป็นประเทศพุทธ เพราะว่ากษัตริย์ยกแผ่นดินนี้ถวายองค์สมเด็จพระสัมมาสัมพุทธเจ้า แต่เพราะเราเป็นผู้นำที่ดีผู้นำที่เปิดกว้าง เราไม่ขัดแย้งกับใครทั้งสิ้น ถ้าไม่ขัดแย้งกับใครทั้งสิ้น มันเป็นมรดกทางวัฒนธรรม

แต่ถ้าเอาความจริงๆ มันต้องมีครูบาอาจารย์ เพราะครูบาอาจารย์ท่านประพฤติปฏิบัติขึ้นไป สังขธรรมความจริง ศาสนาพุทธเป็นศาสนาที่มีค่า ศาสนาที่ประเสริฐมาก หลวงตาท่านพูดประจำ ถ้าคนไม่มีอำนาจวาสนา ไม่มีโอกาสได้นับถือศาสนาพุทธ ไม่มีวาสนานะ มีอำนาจวาสนาเพราะอะไร เพราะเวลานับถือศาสนาพุทธแล้วมีศีลมีธรรม เพราะมีศีลมีธรรมมันต้องบังคับตัวเองไง

เวลาลัทธิศาสนาอื่นเอาแต่ความชอบใจ เอาแต่ความพอใจของตัวเอง เวลาถ้าการฆ่าเป็นอาหารไม่เป็นบาป แล้วทำสิ่งใดมันมีช่องออกหมด มันมีทางออก แต่ถ้าพระพุทธศาสนานะหมด ศีลตายตัว เวลาปาณาติปาตาฯ ทำร้ายกัน ทำลายกัน แม้แต่การถากถางกัน อันนี้ก็เป็นอกุศลกรรมทั้งนั้นละ มันเป็นอกุศลทั้งนั้น ถ้าเป็นอกุศลทั้งนั้น แต่ทำคุณงามความดีๆ ความดีทางโลกเราทำของเราใช้ไหม ถ้าทำความดีทางโลก มันโดยจริตนิสัยของคน ถ้าคนทำคุณงามความดีจิตใจคนที่ไม่เท่ากัน ก็บอก “คนนี้ทำเกินกว่าเหตุ คนนี้ทำเกินเลยไป” ถ้าทำเกินเลยไป เราก็มาบวชเป็นพระ

บวชเป็นพระแล้ว ถ้าเป็นพระขึ้นมา คนที่จิตใจไม่มั่นคง บวชเป็นพระแล้วเวลาศึกษาแล้วปฏิบัติแล้วไม่เห็นมีอะไรเลย ถึงที่สุดแล้วไม่ทำไม่ได้ ศาสนาบางไม่มีความจริง แต่ครูบาอาจารย์ของเราท่านเอาจริงเอางัง บวชเป็นพระแล้วประพฤติปฏิบัติแยกตัวออกไป แยกตัวออกไปอยู่ตามวิเวกสงัดของผู้ที่มีอำนาจวาสนา ผู้ที่มีอำนาจวาสนา เพราะเขาจะดูแลใจของเขา ถ้าดูแลใจของเขา ย้อนกลับมาที่ใจของตน ย้อนกลับมาที่ใจของตน ศีล สมาธิ ปัญญา

ถ้ามีศีล เวลาสังคม ทุกศาสนาเขาก็มีศีลเหมือนกัน ทุกศาสนาเขามีการภาวนาเหมือนกัน ทุกศาสนาเขาทำสมาธิเหมือนกัน สัมมาสมาธิเขาใช้สมาธิอย่างไร เขาใช้เป็นหรือใช้ไม่เป็นละ ถ้าเขาใช้ไม่เป็น เขาใช้ทางโลก มันเป็นฉานโลกีย์ ระลึกอคติชาติได้ ความรู้เรื่องนรกสวรรค์

ความรู้ต่างๆ มันเป็นผลของวิญญูะ มันมีของมันอยู่ไง มันจินตนาการได้ มันจินตนาการได้ มันนึกเอาได้

แต่ถ้าเป็นความจริง ศาสนาพุทธเป็นศาสนาแห่งปัญญา ถ้าเป็นความจริงขึ้นมา ถ้ามันมีศีล ศีลเป็นอย่างไร ถ้าศีล ศีลเป็นความจริงไหม แล้วถ้ามีสมาธิ สมาธิ ทุกศาสนาเขาปฏิบัติๆ แล้วสมาธิเขาใช้อย่างไร สมาธิเขาเอามาทำอะไร

ถ้าเป็นพระพุทธศาสนา นั้นนะมิจาทั้งนั้นเลย มิจาเพราะอะไร เพราะมันใช้ผิด ถ้าใช้ถูกต้อง ถ้าใช้ถูก ถ้ามีสติ มีสติ คนที่ควบคุมสมาธิ ถ้ามันจะส่งออก มันจะไปรู้อะไรต่างๆ เรามีสติยับยั้งไว้มันก็จบ เพราะเรามีความสุข เรามีความสุข เราเหนือโลก เราเหนือสงสาร จิตของเรามันมีค่า แต่ทำไมเราต้องไปรู้อะไรๆ เป็นจี้ข้าเขาหรือ หลวงตาท่านใช้คำว่า “จิตมันพาดพิง”

ถ้าจิตมันไม่พาดพิงสิ่งใด มันไม่เห็นสิ่งใดเลย ถ้าจิตมันพาดพิง แล้วมันพาดพิง มันพาดพิงเพราะอะไรละ มันพาดพิงเพราะไม่มีสติสัมปชัญญะควบคุมตัวเองได้ ถ้าไม่มีสติสัมปชัญญะควบคุมตัวเองได้มันก็พาดพิง มันพาดพิงมาตั้งแต่ต้น ตั้งแต่เกิด จิตนี้เวียนว่ายตายเกิดในวิญญูะ ใครที่มีอำนาจมาทำให้จิตนี้เข้มแข็งมีบารมี ใครจะชักจูงไปสิ่งใดมันไม่เชื่อใครง่าย

ถ้าจิตของคนสร้างอำนาจมาพอประมาณ เกิดเป็นมนุษย์ แต่เป็นสัตว์สังคม ใครเสนอสิ่งใดก็เชื่อเขาไปหมดเลย นี่มันพาดพิง มันพาดพิงถ้ามีสติปัญญา ขนาดมีสติปัญญาทางโลกเขายังรักษาใจเขาได้ แต่เวลาเราจะประพฤติปฏิบัติ ถ้าไม่มีครูมีอาจารย์นะ เวลาจิตสงบแล้วไปเห็นอะไร ไปรู้อะไร นี่ไง จิตมันพาดพิง ถ้าคำว่า “จิตพาดพิง” จิตมันส่งออก มันไปรู้

แต่ถ้าเป็นความจริง ครูบาอาจารย์ท่านปฏิบัติเป็นวิทยาศาสตร์หมด มันเป็นพุทธศาสน์ มันเป็นความจริงเหนือโลก ถ้าเหนือโลก เหนือโลกอย่างไร เหนือโลกเพราะสิ่งที่เป็นนามธรรม สิ่งที่เกิดขึ้นที่เร็วที่สุดคือความคิด ความคิดมันคิดไปรอบโลกเลย สิ่งที่เกิดขึ้นที่เร็วที่สุดพุทโธๆ เอาไม่อยู่หรอก เอาไว้ไม่ได้หรอก เอาไว้ได้ก็ไปคิดใหม่ “คิดว่า ปล่อยาว” มันก็ไปคิดไป เพราะตัวมันเองเป็นไม่ได้ มันไปพาดพิงอย่างนั้น มิจาทั้งนั้น

ถ้ามันเป็นสัมมาละ สัมมาทำอะไร ถ้าสัมมา คุณศีล สมาธิ ปัญญา ถ้าทำความสงบของใจเข้ามา เวลาธรรมะขององค์สมเด็จพระสัมมาสัมพุทธเจ้าเป็นทางอันกว้างขวาง แล้วให้พวกเรา

ก้าวเดินไป ถ้าก้าวเดินไป ถ้าใครก้าวเดินไปถึงเป้าหมายนั้น นั่นเขาพ้นทุกข์ แต่ถ้าเราไม่ก้าวเดินไป เราไม่ได้ก้าวไป เราศึกษาธรรมะแล้วเราอยากรู้ เรานอนจมอยู่ไฉ่ แล้วก็เกียจไฉ่ ต้องบอกฉัน ต้องสอนฉัน ต้องพยายามชี้แนะให้ฉัน แล้วฉันไม่ก้าวเดินทำอย่างไรละ

มาทำบุญกุศล มาทำบุญกุศล ทำเรื่องโลก คำว่า “เรื่องโลก” โลภียปัญญา เราสามารถทำได้ เรามีสมอง เรามีความคิด เราทำได้หมดละ แต่เวลาทวนกระแสกลับเข้าไป ถ้าจิตมันสงบแล้ว ถ้าจิตสงบแล้ว นี่ใจ สติ สมาธิ ปัญญา มรรค ทางเดินของจิต บอกว่า “สัมมาอาชีวะฯ” ทุกคนบอกทำความดีหมดแล้ว ทุกคนทำคุณงามความดีหมดแล้ว แล้วทำคุณงามความดีหมดแล้วทำอย่างไรต่อ นี่ความดีของโลกไฉ่ ความดีของโลกก็เกิดตายไฉ่

เราทำดีขนาดไหนนะ มันเป็นอามิส คือคุณงามความดีเรามีการยื่นให้กัน เรามีการดูแลรักษา กัน เป็นบุญทั้งนั้นนะ เป็นอานาจาสนาบาารมี แต่ก็ตาย นี่ใจ สมมุติฯ โลกไฉ่ สมมุติบัญญัติ บัญญัติขึ้นมา บัญญัติคือสติ สมาธิ ปัญญา บัญญัติคือธรรมะขององค์สมเด็จพระสัมมาสัมพุทธเจ้า บัญญัติ ดุติ เถรวาทเรา ทัวโลก เวลาสวดมนต์เหมือนกันหมดเลย ใช้ภาษาบาลี มคธเหมือนกัน นี่บัญญัติ บัญญัติให้เป็นภาษาภาษาหนึ่ง นี่ใจ สมมุติบัญญัติ แต่เวลาปฏิบัติขึ้นมาแล้วมันต้องเป็นความจริงของตน สติ สมาธิ ปัญญา

ถ้ามีสติคือความปกติของใจ ถ้าสติเราไม่ดี มันเกิดนิรวณ สติไม่ดี มันโลเล มันไม่แนใจของมัน แต่ถ้าไม่แนใจของมัน มันก็พาดพิง อ่อนแอ นอนจมกับอารมณ์ความรู้สึก แล้วบอกว่าอันนี้เป็นปฏิบัติ แต่ถ้าครูบาอาจารย์ของเรานะ นอนจมอย่างนั้นไม่ได้ นักหลบ หลบทุกอย่าง หลบเพื่อให้ตัวเองว่างเปล่า หลบให้ตัวเองมีความว่าง นี่ใจ บอกว่า “ทุกศาสนาสอนการภาวนา”

ภาวนาไปไหน ภาวนาไปนอนจมกับกิเลสไฉ่ไหม พญามาร ครอบครวัของมาร อวิชชา คือความไม่รู้ ความไม่รู้มันมีต้นขั้วคืออวิชชา แล้วมีลูกมีหลานขึ้นมา มีความโลภ ความโกรธ ความหลงรื้อยแปดพันเก้า เรื่องมาร เทพฝ่ายมาร เวลาเรามันเกิดขึ้น มันหลอกลวงไปทั้งนั้นนะ แล้วถ้าเป็นความจริงละ ถ้าเป็นความจริง เราเกิดเป็นมนุษย์ เกิดมาพบพระพุทธศาสนา พระพุทธศาสนา เมืองไทยเป็นเมืองพุทธ แต่มีจิตใจน้ำใจกว้างขวาง ไม่กีดกันสิ่งใดทั้งสิ้น กลับมาเป็นพหุสังคัม ลัทธิศาสนาต่างๆ รับผิดชอบได้หมดเลย รับผิดชอบได้หมดเลย แต่เราต้องมีจุดยืนของเรา สติ เรามีจุดยืนของเรา

พระเจ้าตากฯ สมเด็จพระพุทธยอดฟ้าฯ กู้ชาติมาเพื่อถวายองค์สมเด็จพระสัมมาสัมพุทธเจ้า ถวายให้เป็นเมืองพุทธ ถวายเพื่อจรโลงพระพุทธศาสนา นี่พูดถึงกู้ชาติมาถวายพระพุทธเจ้านะ แล้วหัวใจเราละ

เราเกิดมาเป็นคน ถ้าจิตมันสงบเข้ามามันจะเห็นใจของเรา ถ้ามีสติปัญญา มันจะเป็นสัมมาสมาธิ ถ้าสัมมาสมาธิ เพราะคำว่า “สัมมาสมาธิ” คือมีสติใช้ไหม สติ ยกจิต ยกจิตคือรำพึง มันควบคุมจิตได้ไง แม้แต่สมาธิ พวกเราเจอสมาธิแล้ว โอ้โฮ! สมาธิมันสุขมาก สมาธิมันว่างมาก สมาธิ นี่ฝึกให้ชำนาญ พอฝึกให้ชำนาญขึ้นมาแล้วจิตตั้งมั่น จิตตั้งมั่น เราใช้จิต จิตนี้จะก้าวเดินไปสู่อริยสัจ จิตนี้จะก้าวเดินไปสู่อริยมรรค จิตนี้ก้าวเดินอยู่ ธรรมและวินัยให้จิตก้าวเดิน จิตฝึกหัดใจ กิจจญาณใจ มีการกระทำ มีการฝึกฝนของจิตนี้ไง ถ้าจิตมันฝึกฝนขึ้นมามันจะเห็นมรรค เห็นมรรคขึ้นมา เพราะเวลาปัญญา ถ้ามันเป็นมรรคขึ้นมา เรามีศีล มีสมาธิ ปัญญา ปัญญาที่เกิดจากจิต

ขณะที่เป็นสมาธิ ทุกคนเป็นสมาธิใหม่ๆ ก็ตั้งอยู่แล้ว แต่ถ้ามันเป็นปัญญา ปัญญาที่เป็นภาวนามยปัญญา ปัญญาที่คาดการณ์ค่าหมายไม่ได้ทั้งสิ้น แม้แต่ศึกษาธรรมะขององค์สมเด็จพระสัมมาสัมพุทธเจ้ามานั้นเป็นธรรมะขององค์สมเด็จพระสัมมาสัมพุทธเจ้า เวลามันเกิดขึ้นแล้วมันสดๆ ร้อนๆ ใจ เวลาเป็นสมาธิ ชื่อของสมาธิเป็นอย่างหนึ่ง เป็นสมาธิความเป็นจริงอีกอย่างหนึ่ง

เวลาปัญญา ปัญญาที่เกิดจากสมอง ปัญญาที่โลกียปัญญา ปัญญาที่มีความชำนาญมาก ปัญญาที่มีความคิดรู้สึกมาก ปัญญาที่กว้างขวางมาก นี่ปัญญากิเลสทั้งนั้นเลย เพราะมันเกิดจากอวิชชา เกิดจากความรู้สึกรู้สึกของเรา แต่ถ้าจิตมันสงบแล้วๆ เวลามันเกิดปัญญาขึ้นมา เราคาดหมายสิ่งใดไม่ได้เลย มันในปัจจุบัน เราคาดหมายไม่ได้

ถ้ามีการคาดหมาย ใครที่ภาวนาแล้ว ภาวนาดีมาก ใช้ปัญญาแล้วปัญญาพิจารณาไปแล้ว มันปล่อยวาง มันปล่อยวางขึ้นมาแล้ว เราปฏิบัติครั้งต่อไปมันคาดหมายแล้ว “เอาอย่างนี้ จะเอาอย่างนี้”

เอาอย่างนี้ก็เซว่นใจ เข้าไปในเซว่นแล้วดึงเอาเลย แต่ถ้าเป็นจริง เป็นไปไม่ได้ สิ่งที่แล้วคือแล้วกันไป สิ่งที่ได้ทำแล้วก็เป็นประสบการณ์ของเรา เป็นปัจจัยตั้งของเรา แต่ถ้ามันเกิด มัน

เกิดปัจจุบันทั้งนั้นนะ นี่ไง ถนนหนทางที่ให้จิตนี้ก้าวเดินไป ถ้ามันก้าวเดินของมัน มันพิจารณาของมันไป มันจะรู้ของมัน ถ้ารู้ของมัน

คำว่า “ปัญญามันเกิด” ถ้าปัญญามันเกิด มันเหมือนสมาธิ สมาธิที่ปฏิบัติเริ่มต้น ทำเริ่มต้น ใครเป็นสมาธิใหม่ๆ โอ้โฮ! มันมหัศจรรย์ มันมีคุณค่ามาก แต่พอมันคลายออกแล้วเราจะทำสมาธิขึ้นมาได้อย่างไรให้มันได้อีก ทำได้ยากมาก แต่เราก็พยายามฝึกฝนๆ จนมีความชำนาญ มีความชำนาญแล้วเรารำพึงไปให้เห็นกาย เห็นเวทนา เห็นจิต เห็นธรรมตามความจริง นี่เห็นอริยสัจ การปฏิบัติโดยสติปัฏฐาน ๔ ตามความเป็นจริง

พอมันเห็นของมันเป็นความจริง เวลาปฏิบัติแล้วมันใช้ปัญญาไปแล้ว การกระทำไปแล้ว มันก็ต้องผ่อนคลายออกมาเป็นธรรมดา แล้วจะเริ่มต้น จะเริ่มต้นอย่างไร จับพลัดจับผลู ไปตรงนี้ ไปไม่ถูก ไปไม่ได้ ไปไม่เป็น

ถ้ามันไปเป็น พอคนไปเป็น จับแล้วพิจารณาไปแล้ว กำลังของสมาธิมันดี มีสติปัญญาที่ควบคุมเป็นสัมมาทิฐิความเห็นถูกต้องดีงาม พอมันพิจารณามันไป ปัญญามันเริ่มไปตามปัญญาที่เกิดจากการภาวนา ปัญญาที่เกิดจากจิต มันพิจารณาของมันไป มันหมุนตัวๆ ทำไมปัญญามันหมุนตัวๆ เรายังดูปัญญาเรามันหมุนตัวๆ หมุนอยู่นั่นละ

ครูบาอาจารย์ที่ภาวนาเป็นของท่าน ท่านบอก โอ้โฮ! เวลาปัญญามันเคลื่อนไป นี่พูดถึงปัญญาเริ่มต้นนะ แล้วปัญญาปฏิบัติต่อเนื่องไปๆ ไปมหาสติ-มหาปัญญา ท่านบอกเหมือนน้ำป่ามันซัดๆ มา มันพรั่งพรั่งมา เหมือนเราไปอยู่ในกลางทะเลบัว กลางทะเลบัวนั่นนะ คูตี คูคลื่นลมมันแรงขนาดนั้น แล้วเราต้องอยู่ท่ามกลางอย่างนั้น เราจะบริหารจัดการอย่างไร นี่ไง มหาสติ-มหาปัญญามันจะบริหารจัดการอย่างนั้นได้ บริหารปัญญาอย่างนั้นได้ ถ้าบริหารปัญญาอย่างนั้น นี่พระพุทธศาสนา พระพุทธศาสนาสำคัญ มันสำคัญตรงนี้ไง สำคัญตรงสัจจะความจริงไง สัจจะความจริงที่เกิดขึ้น แล้วมันมีครูบาอาจารย์ที่ปฏิบัติแล้วมันทรงคุณธรรมอันนั้นไว้ได้ไง ถ้าทรงคุณธรรมอันนั้นได้

สิ่งที่พุทธสังคม ศาสนสัมพันธ์ ลัทธิศาสนาที่เข้ามาเผยแผ่ในเมืองไทย เราเปิดกว้างเพราะอะไร เราเปิดกว้างเพราะว่ามันเป็นสิทธิ สิทธิความเป็นมนุษย์ มนุษย์จะคิดอย่างไรก็ได้ เราเคารพความรู้สึกความนึกคิดนะ เราเคารพกันทั้งนั้นนะ แต่ความจริงของเราละ

ถ้าความจริงของเราะ เราเคารพเขา เราเคารพเพราะว่าเป็นสิทธิของความเป็นมนุษย์ ถ้าเราละเมิดสิทธิ เรามีกระทบกระทั่งกันมันก็ไม่ใช่ว่าการอภัยทาน ไม่ใช่พระพุทธศาสนา พระพุทธศาสนาเปิดเลย เพราะอะไร เพราะพระพุทธศาสนามีความจริงว่ามีคุณธรรม มีสัจจะความจริง เพราะมีองค์สมเด็จพระสัมมาสัมพุทธเจ้าเท่านั้นที่ปัญญาตนว่าเป็นพระอรหันต์ องค์สมเด็จพระสัมมาสัมพุทธเจ้าไปปัญญาตั้งแต่ปัญจวัคคีย์

“ปัญจวัคคีย์จึงเจียหูลงฟัง ถ้าเราไม่รู้ก็บอกว่าไม่รู้ เดียวนี้เรารู้แล้ว” แล้วองค์สมเด็จพระสัมมาสัมพุทธเจ้าเผยแผ่ธรรมอยู่ เวลาเช้าออกบิณฑบาต มีเวลาว่างอยู่จะไปแะกับพวกเดียรถีย์ นิครนถ์ ศาสนาในสมัยองค์สมเด็จพระสัมมาสัมพุทธเจ้า จะไปคุยธรรมะกัน โต้แย้งมาตลอด แล้วไม่มีใครจะยืนขวางหน้าองค์สมเด็จพระสัมมาสัมพุทธเจ้าได้ องค์สมเด็จพระสัมมาสัมพุทธเจ้าเท่านั้นปัญญาตนว่าเป็นพระอรหันต์

พอคำว่า “เป็นพระอรหันต์” มันมีคนตรวจสอบไง เป็นอย่างไร ทำไมถึงเป็น เป็นเพราะอะไร แต่ในลัทธิศาสนาอื่นไม่มีศาสดาองค์ใดปัญญาตนว่าเป็นพระอรหันต์ ไม่มี ทำเสร็จแล้วต้องให้พระเจ้าเป็นผู้พิพากษา

ความดีความชั่วของเราต้องให้คนอื่นพิพากษาหรือ แล้วถ้าเขาพิพากษา เห็นไหม ล้างบาป ถึงเวลาแล้วก็เข้าโบสถ์ล้างบาป บาปนี้ล้างได้หรือ ล้างไม่ได้หรือ มันล้างไม่ได้หรือ แต่เขาเชื่อกันได้อย่างไรละ นี่พูดถึงความเชื่อกี่เชื่อของเขา เราเคารพความเชื่อเขา เขามีความเชื่ออย่างนั้น เขาเชื่อกันอย่างนั้นก็เรื่องก็เรื่องของเขา แต่เวลาพูดกัน เวลาพูดกันว่าทุกศาสนาสอนให้คนเป็นคนดี...ใช่ ทุกศาสนาสอนให้เป็นคนดี แล้วดีถึงที่ไหน ดีถึงที่สุดไหมละ

ฉะนั้น เวลาองค์สมเด็จพระสัมมาสัมพุทธเจ้าปัญญาตนว่าเป็นพระอรหันต์ มีองค์เดียวเท่านั้น ลัทธิศาสนาอื่นไม่กล้าพูด ถ้ามีการพูดแล้วมันต้องมีการไต่ถาม มีการตรวจสอบ “นี่ไม่ใช่ นี่เป็นตัวแทน ตัวแทนที่จะส่งไปเท่านั้น เป็นผู้ส่งผ่าน”

นี่พูดถึงพุทธสังคมนา เราเปิดรับทั้งนั้นนะ แต่เราต้องมีจุดยืนของเราไง แต่ แต่เยอะมาก แต่เพราะพวกเรา เราปฏิบัติหรือเปล่า เรามีจุดยืนหรือเปล่า แล้วมันสังคมด้วย เวลาองค์สมเด็จพระสัมมาสัมพุทธเจ้าฝากไว้ละ ศาสนานี้ฝากไว้กับบริษัท ๔ ภิกขุ ภิกขุณี อุบาสก อุบาสิกา ฝากไว้กับภิกษุด้วย ภิกษุณีด้วย อุบาสกด้วย อุบาสิกาด้วย เราเป็นเจ้าของศาสนาทั้งนั้น เหมือนกับพ่อ

แม่ให้พินัยกรรมไว้ ให้มรดกไว้ แล้วเราต้องค้นคว้าหามรดกของเราเอง แล้วเราจะปกป้องมรดกของเราเอง

ฉะนั้น เวลาองค์สมเด็จพระสัมมาสัมพุทธเจ้า “มารเอ๋ย เมื่อใดภิกษุ ภิกษุณี อุบาสก อุบาสิกาของเรายังไม่เข้มแข็ง กล่าวแก้คำจาบจ้วงของลัทธิต่างๆ ได้ เราจะไม่ยอมนิพพาน”

“เมื่อใดภิกษุ ภิกษุณี อุบาสก อุบาสิกาของเราเข้มแข็ง” เข้มแข็งที่ไหนล่ะ? เข้มแข็งที่ปัญญา เข้มแข็งด้วยความรู้ความเห็นของเรา แล้วเรามีจุดยืนไง ใครจะฟังพาอาศัย ยอมรับทั้งนั้นนะ แต่เรามีจุดยืนของเรา เรามีความมั่นคงของเรา มันเป็นไปได้หรือไม่ได้หรอก เพราะมันมีมิจลากับสัมมา

มิจลาคือภูมิจิตใจความเห็นผิด ความเห็นมันออกนอกเรื่องนอกราว ถนนหนทาง ถนนที่กว้างขวางขององค์สมเด็จพระสัมมาสัมพุทธเจ้าให้เราก้าวเดินไปถึงที่สุดแห่งทุกข์ แต่เราเดินไปแล้ว เฮ้ย! สายอื่นมันก็ดี สายนู่นมันก็น่าไป มันก็เริ่มต้นตลอดแล้วไปไม่ถึงที่ไหนเลย

แต่ถ้าพิสูจน์ได้ ถ้าเราปฏิบัติธรรมสมควรแก่ธรรม ๗ วัน ๗ เดือน ๗ ปี องค์สมเด็จพระสัมมาสัมพุทธเจ้ายืนยันไว้เลย นี่มันเป็นที่เรา ๗ วัน ๗ เดือน ๗ ปี เราไม่จริง แล้วถ้าไม่จริง เราปฏิบัติไปแล้วไม่สมควรแก่ธรรมไง มิจลาง ความเห็นผิดไง อ้าว! ๗ วันแล้ว ๗ เดือนแล้ว ๗ ปีแล้ว แล้วเราทำอะไรอยู่ นอนไง นอนให้มันครบ ๗ วัน ๗ เดือน ๗ ปี แล้วเอานิพพานมา ก็เอาสิ พานแว่นฟ้า ไปเฝ้านู่น เพราะความเห็นของคนไง

นี่พูดถึงเวลาถ้าความเห็นของเรามันถูกต้องดีงามนะ มันจะเป็นประโยชน์กับเรา ถ้าเป็นประโยชน์กับเรา กรองเอา เป็นสิทธินะ ทุกคนมีสิทธิคิดได้ เป็นสิทธิของแต่ละบุคคล เพราะมันอยู่ในใจ ใครไปห้ามใครไม่ได้หรอก เป็นสิทธิ แต่เราต้องใช้สติปัญญาของเราใคร่ครวญของเราเพื่อประโยชน์กับเรา ประโยชน์กับชีวิตนี้นะ

ชีวิตนี้ ชีวิตนี้มีการพลัดพรากเป็นที่สุด ตายแน่นอน แล้วชาตินี้เกิดมาแล้ว เกิดมาเป็นมนุษย์ เกิดมาพบพระพุทธศาสนา แล้วเราจะได้อะไรคิดไม่ติดมือไป ทำบุญกุศลนี้ได้ ได้อามิส เวียนว่ายตายเกิดในวัฏฏะ ทำดีได้ดี ทำชั่วได้ชั่ว องค์สมเด็จพระสัมมาสัมพุทธเจ้าเชื่อเรื่องของกรรม การกระทำ ใครทำอย่างไรได้อย่างนั้น แล้วพระเราประพฤติปฏิบัติ เพราะอะไร เพราะเดินจงกรม นั่งสมาธิภาวนา ครูบาอาจารย์ที่ท่านจะพ้นจากทุกข์มา ไปดูความเพียรของท่านสิ

หลวงตาท่านพูดถึงการกระทำของท่านท่านบอกว่า คิดย้อนกลับไปแล้วเสียว คิดย้อนกลับไป เพราะตอนนั้นเป็นหนุ่มเป็นแน่น แล้วมันกำลังฮึด ทำได้หมดละ แต่พอแก่เต่าขึ้นมาแล้ว โอ้โฮ !ทำได้ขนาดนั้นเชียวหรือ แต่ทำมาแล้ว

ฉะนั้น ครูบาอาจารย์ของเราท่านทำมาแล้ว ท่านทำจริงทำจังของท่าน ท่านมีคุณธรรมในหัวใจของท่าน แล้วยืนยัน ยืนยันว่า พระพุทธศาสนา มรรคผลมี เอวัง